VIDES MINISTRIJA

Klimata pārmaiņu finanšu instruments un projektu ieviešana

Klimata politikas un tehnoloģiju departaments
Vides ministrija

KPFI statuss

Klimata pārmaiņu finanšu instruments (KPFI) **ir** Latvijas Republikas **valsts budžeta programma**.

Starptautiski to sauc par *Green Investment Scheme*

KPFI finansējuma avoti (1)

- **Finansējumu KPFI darbībai Latvija iegūst no valstij piederošo siltumnīcefekta gāzu emisijas vienību** (noteiktā daudzuma vienību jeb NDV) **pārdošanas**.
- Kopējais **pārdošanai pieejamais** Latvijas **noteiktā daudzuma vienību skaits ir 40 milj.**

Kioto protokola NDV tirgus

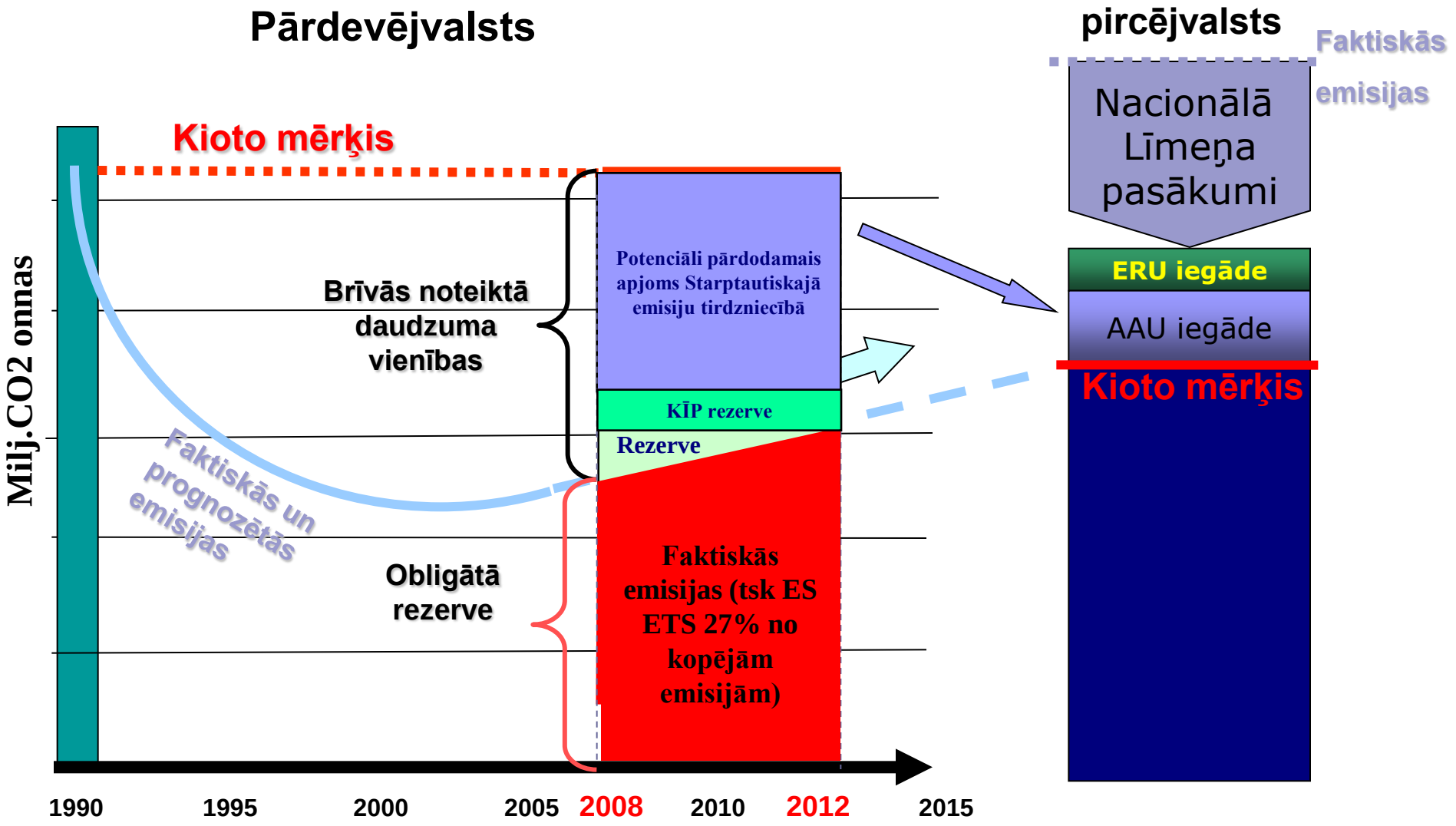

KPFI finansējuma avoti (2)

Situācija uz doto brīdi:

- 25. martā parakstīts līgums ar Nīderlandi (3 milj. NDV);
- 28. maijā parakstīts līgums ar Austriju (2 milj. NDV);

50 milj. EUR

& sagatavošanā vēl 3 līgumi (kopējais apjoms 8 milj. NDV);
& tiek apzināti jauni darījumi.

Noteiktā daudzuma vienības (1)

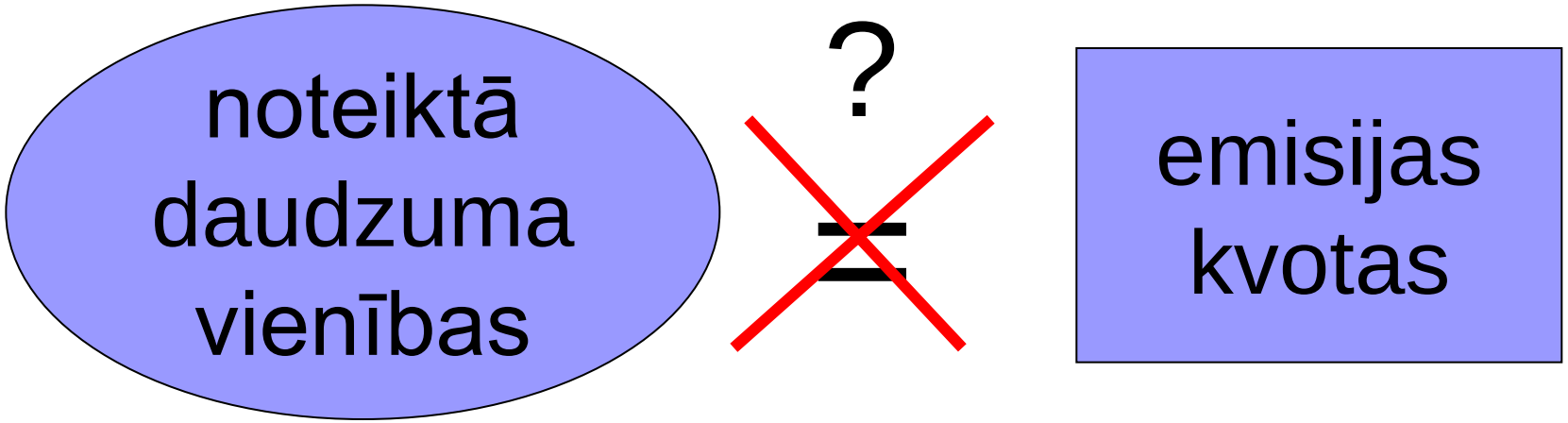

- **Noteiktā daudzuma vienības nav emisijas kvotas**!!!
- Noteiktā daudzuma vienības nevar aizstāt emisijas kvotas!!!

Noteiktā daudzuma vienības (2)

	Noteiktā daudzuma vienības	Emisijas kvotas
Īpašnieks	Latvijas valdība	Atsevišķi uzņēmumi
Pielietojums	Valsts kopējo emisiju "segums"	Atsevišķu uzņēmumu emisiju "segums"
Darbības līmenis un sistēma	Starptautiskā emisiju tirdzniecība	Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
Tiesiskais pamats	ANO Vispārējās konvencijas Par klimata pārmaiņām Kioto protokols	ES Direktīva 2003/87/EK

KPFI mērķis

KPFI mērķis ir siltumnīcefekta gāzu (SEG)* **emisijas samazināšana.**

* Oglekļa dioksīds, metāns, slāpekļa(I) oksīds un F-gāzes (sēra heksafluorīds, perfluorogļūdeņraži, fluorogļūdeņraži).

KPFI pamatprincips

tCO_2 / Ls

Emisijas faktors

Kurināmā veids	tCo_2/MWh
Akmeņogles	0,334
Kūdra (W^d=40%)	0,376
Autobenzīns	0,249
Dīzeļdegviela	0,268
Mazuts	0,278
Sašķidrinātā gāze (propāns, butāns)	0,226
Eļļas, mērvielas	0,263
Dabasgāze	0,202
Koksne (W^d=55%)	0,391

Pēc LVĢMA datiem

Jomas, kurām būtu pieejams KPFI finansējums

- **Ēku energoefektivitātes uzlabošana**, t.sk.:
  - Sabiedriskais sektors;
  - Privātais sektors.
- **Tehnoloģiju, kurās izmanto atjaunojamos energoresursus attīstīšana un ieviešana**, t.sk.
  - Biomasas izmantošana;
  - Ģeotermālās enerģijas izmantošana;
  - Saules enerģijas izmantošana u.c.
- **Intergrēti risinājumi** SEG emisiju samazināšanai.

KPFI finansējuma sadales / piešķiršanas mehānisms

Projektu iesniegumu atklāti konkursi.

KPFI ieviešanas mehānisms

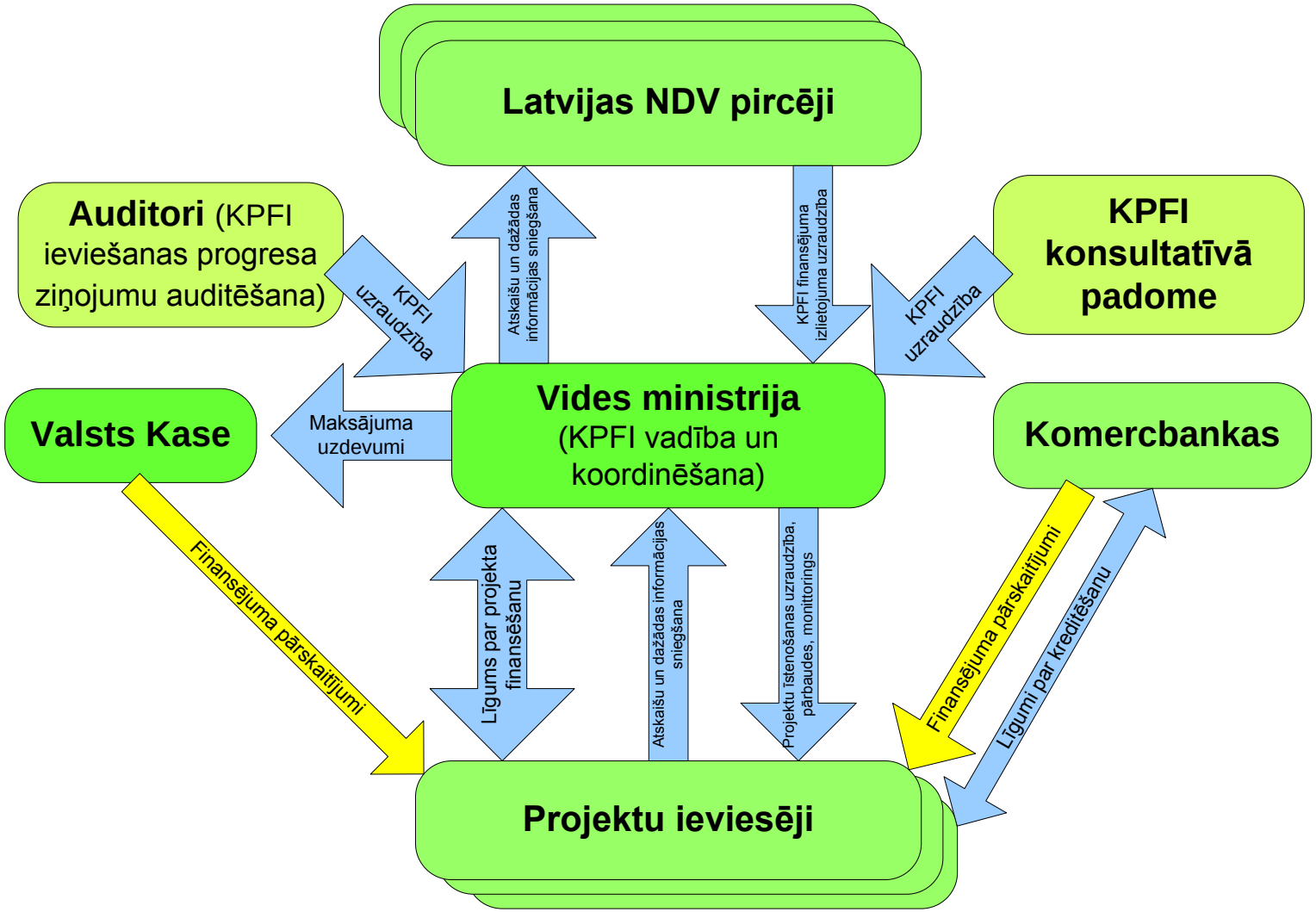

2009./2010.gada konkursi

- Energoefektivitātes paaugstināšana pašvaldību ēkās (1.konkurss – 24.08, 2.k - 2009.gada novembris)
- Energoefektivitātes paaugstināšana valsts izglītības iestāžu ēkās
- Tehnoloģiju pāreja no fosilajiem uz atjaunojamajiem energoresursiem
- Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinošu tehnoloģiju attīstīšana

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu īstenošanas, pārskatu iesniegšanas un pārbaudes kārtība (MK 25.06.2009. noteikumi Nr.644)

MK noteikumi Nr.644

Noteikumi nosaka klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu īstenošanas, pārskatu iesniegšanas un pārbaudes kārtību.

MK noteikumu Nr.644 saturs

- Projekta līguma sagatavošana, noslēgšana un grozīšana
- Projekta pārskatu iesniegšana un pārbaude
- Projektu īstenošanas kontrole un audits
- Projektu konkursu īstenošanas uzraudzība un novērtēšana

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Energoefektivitātes paaugstināšana pašvaldību ēkās" nolikums (MK 25.06.2009. noteikumi Nr.645)

MK noteikumi Nr.645

Noteikumi nosaka Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Energoefektivitātes paaugstināšana pašvaldību ēkās" nolikumu, vērtēšanas kritērijus un projektu pieteikšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtību.

MK noteikumu Nr.645 saturs

- Vispārīgie jautājumi
- Prasības projekta iesniedzējam
- Konkursa ietvaros atbalstāmās projekta aktivitātes, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas
- Konkursa izsludināšanas kārtība
- Projekta iesnieguma saturs un iesniegšanas kārtība
- Projektu iesniegumu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par finansējuma piešķiršanu
- Projekta līguma ieviešanas nosacījumi
- Finansējuma saņēmējam pieejamie maksājumi un to saņemšanas nosacījumi
- Finansējuma saņēmēja atbildība par projekta rezultātiem

Vispārīgie jautājumi (1)

- Konkursa mērķis ir oglekļa dioksīda emisiju samazināšana, samazinot siltumenerģijas patēriņu Latvijas Republikas pašvaldību sabiedriskajās ēkās un ēkās, kas nepieciešamas pašvaldību autonomo funkciju nodrošināšanai.

Vispārīgie jautājumi (2)

- Konkursa ietvaros pieejamais finansējums ir 17 570 000 latu. Finansējumu veido finanšu instruments.
- Konkursa ietvaros vienam projektam pieejamais minimālais finansējums ir 50 000 latu, maksimālais finansējums - 2 000 000 latu.
- Konkursa ietvaros projektam pieejamais finansējums nepārsniedz 85 % no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām. Pārējās attiecināmās izmaksas (ne mazāk kā 15 % no kopējām attiecināmajām izmaksām) sedz projekta iesnieguma iesniedzējs, kurš noslēdzis līgumu par projekta īstenošanu.

Vispārīgie jautājumi (3)

- Pēc projekta īstenošanas katrā ēkā, kurā īstenotas projekta aktivitātes, siltumenerģijas patēriņa samazinājums gadā attiecībā pret vidējo siltumenerģijas patēriņu laikposmā no 2006.gada līdz 2008.gadam **nedrīkst būt mazāks par 25 %.** Siltumenerģijas patēriņu gadā aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem par energoefektivitātes aprēķina metodi.
- Oglekļa dioksīda emisiju samazinājuma efektivitātes rādītājs, kas raksturo oglekļa dioksīda emisijas samazinājumu attiecībā pret projektam pieprasīto finanšu instrumenta finansējumu, **nedrīkst būt mazāks par 0,25 kgCO2/Ls gadā**. Oglekļa dioksīda emisijas samazinājumu aprēķina atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam.

- Konkursa ietvaros apstiprinātajos projektos paredzētās aktivitātes īsteno līdz 2010.gada 1.decembrim.

Prasības projekta iesniedzējam

- Projekta iesniedzējs ir pilsētas vai novada pašvaldība.

- Viens projekta iesniedzējs drīkst iesniegt ne vairāk kā divus **projekta iesniegumus**.

Konkursa ietvaros atbalstāmās projekta aktivitātes, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas (1)

Konkursa ietvaros uz finansējumu var pretendēt projekti, kuros iekļautās aktivitātes plānots īstenot ēkās, kas atbilst šādām galvenajām prasībām:

1. ēka ir projekta iesniedzēja īpašumā;
2. ēku izmanto pašvaldību autonomo funkciju nodrošināšanai;
3. ēkā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ēku energoefektivitāti ir veikts energoaudits, kas atbilst šo noteikumu 2.pielikumam;
4. ēkai attiecībā uz projekta iesniegumā iekļautajām aktivitātēm ir tehniskais projekts (ja tas attiecināms saskaņā ar normatīvajiem aktiem).

Konkursa ietvaros atbalstāmās projekta aktivitātes, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas (2)

Konkursa ietvaros atbalsta šādas projekta aktivitātes:

1. projekta energoaudita un tehniskā projekta sagatavošana;
2. projekta īstenošanas būvuzraudzība;
3. projekta īstenošanas autoruzraudzība;
4. investīcijas siltumenerģijas patēriņa samazināšanā;
5. sabiedrības informēšana par projekta īstenošanas rezultātiem un to sociāli ekonomisko ietekmi.

Konkursa ietvaros neatbalsta šādas projekta aktivitātes:

1. siltumenerģijas ražošanas avotu vai to iekšējo tīklu rekonstrukcija;
2. siltumapgādes jaunu tīklu izbūve;
3. elektroinstalāciju izveide vai nomaiņa.

Projektu iesniegumu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par finansējuma piešķiršanu (1)

- Projektu iesniegumus vērtē projektu iesniegumu vērtēšanas komisija (trīs pārstāvji no VIDM, viens no EM un viens RAPLM).
- Projektu iesniegumu vērtēšana notiek atbilstoši administratīvās un kvalitātes vērtēšanas kritērijiem.
- Vērtēšanas komisija, pieaicinot neatkarīgus ekspertus, pārbauda projekta iesniegumā norādītā oglekļa dioksīda emisiju sagaidāmā samazinājuma atbilstību projektā plānotajām aktivitātēm.

Projektu iesniegumu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par finansējuma piešķiršanu (2)

- Ja tiek konstatēta neatbilstība vienam vai vairākiem administratīvās vērtēšanas kritērijiem un šī neatbilstība attiecas nevis uz projektu kopumā, bet gan uz vienu vai vairākām ēkām, kurās paredzēts veikt projekta aktivitātes, atbildīgā iestāde rakstiski piedāvā projekta iesniedzējam izslēgt attiecīgajās ēkās plānotās projekta aktivitātes no projekta iesnieguma un atbilstoši precizēt projekta iesniegumu.

Finansējuma saņēmējam pieejamie maksājumi un to saņemšanas nosacījumi

Finansējuma saņēmējam ir pieejami šādi maksājumu veidi:

1. avansa maksājums līdz 50 % no projektam apstiprinātā kopējā finansējuma summas;
2. viens vai vairāki starpposma maksājumi, kuru kopējā summa ir līdz 40 % no projektam apstiprinātā kopējā finansējuma summas;
3. noslēguma maksājums, kas, ņemot vērā finansējuma saņēmējam izmaksāto avansa maksājumu un starpposmu maksājumus, nepārsniedz projektam apstiprināto finansējuma summu.

Finansējuma saņēmēja atbildība par projekta rezultātiem (1)

- Finansējuma saņēmējs ir atbildīgs par projekta iesniegumā un projekta līgumā noteikto rezultātu, tai skaitā oglekļa dioksīda emisiju samazinājuma, sasniegšanu.
- Ja atbildīgā iestāde atbilstoši monitoringa pārskatam par pirmo un otro ēkas ekspluatācijas gadu pēc projekta pabeigšanas konstatē, ka projekta iesniegumā norādītais CO2 emisiju plānotais samazinājums gadā, salīdzinot ar monitoringa pārskatā norādīto vidējo samazinājumu, nav sasniegts, atbildīgā iestāde aprēķina neatbilstības apmēru saskaņā ar normatīvajiem aktiem par energoefektivitātes aprēķina metodi un rakstiski par to informē finansējuma saņēmēju.
- Lai novērstu neatbilstību finansējuma saņēmējs izstrādā un īsteno plānu CO2 emisiju samazinājuma neatbilstības novēršanai atsevišķi katrai projektā iekļautajai ēkai, kurai konstatēta CO2 emisiju samazinājuma neatbilstība

Finansējuma saņēmēja atbildība par projekta rezultātiem (2)

- Ja atbildīgā iestāde atbilstoši iesniegtajam monitoringa pārskatam par trešo un ceturto ēkas ekspluatācijas gadu pēc projekta pabeigšanas atkārtoti konstatē, ka projekta iesniegumā norādītais CO2 emisiju plānotais samazinājums gadā, salīdzinot ar monitoringa pārskatā norādīto vidējo samazinājumu, nav sasniegts, atbildīgā iestāde aprēķina CO2 emisiju samazinājuma neatbilstības apmēru un ir tiesīga pieņemt lēmumu par projektam izmaksāto finanšu instrumenta līdzekļu atzīšanu par neattiecināmiem un uzsākt finanšu instrumenta līdzekļu atgūšanu.
- Lai noteiktu atgūstamo neattiecināmo līdzekļu apjomu atbilstoši konstatētajai CO2 emisiju samazinājuma neatbilstībai, vidējo divu gadu CO2 emisiju samazinājumu dala ar projekta iesniegumā norādīto efektivitātes rādītāju un rezultātam piemēro Eiropas Centrālās bankas refinansēšanas likmi, kas ir spēkā dienā, kad pieņemts lēmums par līdzekļu atgūšanu.

Biežāk uzdotie jautājumi

- Vispārīgie jautājumi
- Prasības projekta iesniedzējam
- Konkursa ietvaros atbalstāmās projekta aktivitātes, attiecināmās un neattiecināmās izmaksas
- Konkursa izsludināšanas kārtība
- Projekta iesnieguma saturs un iesniegšanas kārtība
- Projektu iesniegumu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par finansējuma piešķiršanu
- Projekta līguma ieviešanas nosacījumi
- Finansējuma saņēmējam pieejamie maksājumi un to saņemšanas nosacījumi
- Finansējuma saņēmēja atbildība par projekta rezultātiem

Kontaktinformācija

http://www.vidm.gov.lv/lat/informacija_presei/preses_relizes/?doc=9278

- Valdis Bisters (67026417)
- Ilze Prūse (67026538)
- Raimonds Kašs (67026538)